

Bezbedna upotreba hemijskih proizvoda

Ovako štitite zdravlje i okolinu

Kupovina

- 1 Poštovati znak opasnosti
- 2 Čitati ukazivanja na opasnosti
- 3 Proveriti alternative
- 4 Ne kupovati više nego što je potrebno

Upotreba

- 5 Poštovati uputstva za upotrebu
- 6 Slediti upute o bezbednosti
- 7 Nositi primerenu zaštitnu opremu
- 8 Ne ostavljati bez nadzora

Sklađenje i odlaganje

- 9 Držati na bezbednom mestu van domaća dece
- 10 Nikada ne presipati u posudu za hranu
- 11 Poštovati uputstva za odlaganje

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Bundesamt für Gesundheit BAG
Eidgenössische Koordinationskommission
für Arbeitssicherheit EKAS

Staatssekretariat für Wirtschaft SECO
Bundesamt für Umwelt BAFU
Bundesamt für Landwirtschaft BLW
Schweizerischer Versicherungsverband
Association Suisse d'Assurances
Associazione Svizzera d'Assicurazioni

ASA | SVV

Srpski

Kampanja o odgovornom rukovanju sa hemijskim proizvodima u svakodnevničtvu.

Novi znakovi za svakodnevne opasnosti

Za zaštitu zdravlja i životne sredine:
Poštujte znakove opasnosti i upute o bezbednosti.

Poštujte nove znakove opasnosti!

Prvi korak ka bezbednom rukovanju sa hemijskim proizvodima je poštovanje znakova za obeležavanje opasnosti. Na svim hemijskim proizvodima se od sada nalaze novi, u celom svetu jedinstveni znakovi opasnosti. Znakovi i upute o bezbednosti navedene na etiketama pomažu kod kupovine i pravilnog rukovanja sa hemijskim proizvodima. Ovaj globalno harmonizovani sistem – skraćeno GHS – stupa odmah na snagu. Pošto ovaj prelaz protiče bez zastojia, do 2017. godine mogu još da se prodaju proizvodi sa starim znakovima (narandžasti znakovi opasnosti).

Obeležavanje opasnosti

Odredba je, da se sledeće informacije i uputstva nalaze na svim opasnim hemijskim proizvodima, koji se koriste profesionalno i privatno. Uvek ih treba poštovati.

Znakovi opasnosti

Regulisano zakonom, jedinstveno u celom svetu

Ukazivanje na opasnost

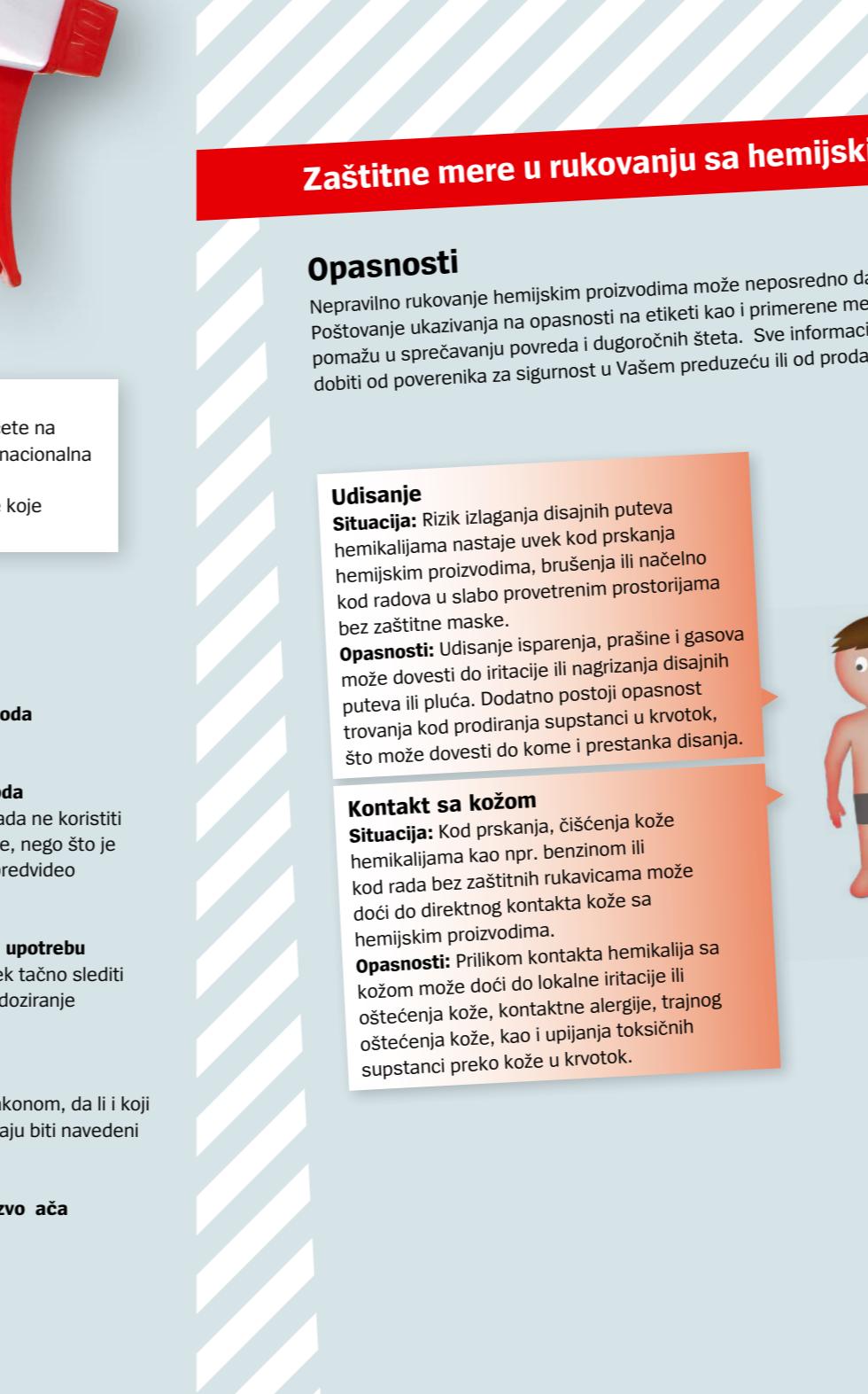
Tačan opis opasnosti (pogledaj na poledini pod napomenom „Tipična svojstva“)

Upute o bezbednosti

Kako možete spričiti rizik (pogledaj na poledini pod napomenom „Mere“)

Stepen opasnosti

Navodi jednostavnu polaznu tačku o veličini opasnosti

Zaštitne mere u rukovanju sa hemijskim proizvodima

Opasnosti

Nepravilno rukovanje hemijskim proizvodima može neposredno da dovede do povreda ili teških oštećenja zdravlja. Poštovanje ukazivanja na opasnosti na etiketi kao i primere mere zaštite u rukovanju hemijskim proizvodima pomaže u sprečavanju povreda i dugoročnih šteta. Sve informacije i upute o potrebnim merama zaštite možete dobiti od poverenika za sigurnost u Vašem preduzeću ili od prodajnog mesta proizvoda.

Napomena o etiketi

Ovakvu ili sličnu etiketu naći ćete na proizvodima na jednom od tri nacionalna jezika. Dole su nabrojane informacije koje moraju da se navedu.

Udisanje

Situacija: Rizik izlaganja disajnih puteva hemikalijama nastaje uvek kod prskanja hemijskim proizvodima, brušenja ili načelno kod radova u slabo provetrenim prostorijama bez zaštitne maske.

Opasnosti: Udisanje isparjenja, prašine i gasova može dovesti do iritacije ili nagrizanja disajnih puteva ili pluća. Dodatno postoji opasnost trovanja kod prodiranja supstanci u krvotok, što može dovesti do kome i prestanka disanja.

Gutanje

Situacija: Prašina, tekućine i supstance mogu dospeti u usta npr. unošenjem hrane prijavim rukama, ili brkanjem hemijskih proizvoda presutih u posude za hrana.

Opasnosti: Ovo unošenje može dovesti do lokalnih iritacija ili nagrizanja usne šupljine, jednjaka ili želuca. Kao posledica toga može doći do trovanja kada dođe do resorpције supstanci i one dospeju u krvotok. U pojedinačnim slučajevima to može dovesti do smrti. Podcjenjuje se opasnost hemijske upale pluća, koja može nastati kod gutanja odnosno povraćanja hemijskih proizvoda kao npr. ulja za lampu. Mali gutljaj već može da izazove smrt deteta.

Kontakt sa kožom

Situacija: Kod prskanja, čišćenja kože hemikalijama kao npr. benzinom ili kod rada bez zaštitnih rukavica može doći do direktnog kontakta kože sa hemijskim proizvodima.

Opasnosti: Prilikom kontakta hemikalija sa kožom može doći do lokalne iritacije ili upale pluća, koja može nastati kod gutanja odnosno povraćanja hemijskih proizvoda kao npr. ulja za lampu. Mali gutljaj već može da izazove smrt deteta.

Akoftung

Proizvod nikada ne koristiti u druge svrhe, nego što je proizvođač predviđeo

Sastoći

Određeno zakonom, da li i koji sastojci moraju biti navedeni

Adresa proizvo ača

Infoline: 0848 80 80 83 375 ml 780863 185779 Made in Switzerland Powerproduzent Reinigungsstrasse 10 9999 Schaufingen

Adresa proizvo ača

Infoline: 0848 80 80 83 375 ml 780863 185779 Made in Switzerland Powerproduzent Reinigungsstrasse 10 9999 Schaufingen

Adresa proizvo ača

Infoline: 0848 80 80 83 375 ml 780863 185779 Made in Switzerland Powerproduzent Reinigungsstrasse 10 9999 Schaufingen

Adresa proizvo ača

Infoline: 0848 80 80 83 375 ml 780863 185779 Made in Switzerland Powerproduzent Reinigungsstrasse 10 9999 Schaufingen

Adresa proizvo ača

Infoline: 0848 80 80 83 375 ml 780863 185779 Made in Switzerland Powerproduzent Reinigungsstrasse 10 9999 Schaufingen

Adresa proizvo ača

Infoline: 0848 80 80 83 375 ml 780863 185779 Made in Switzerland Powerproduzent Reinigungsstrasse 10 9999 Schaufingen

Odgovarajuća zaštita

Ko kod upotrebe hemijskih proizvoda poštuje ukazivanja na opasnosti na etiketi i ponaša se u skladu sa preporukama, dobro je zaštićen od nesreće. Ovako možete da se zaštite:

Pregled Znakovi opasnosti

Tipična svojstva (pogledaj ukazivanja na opasnost na etiketi proizvoda)

Mere (pogledaj upute o bezbednosti na etiketi proizvoda)

Primerci proizvoda

PAŽNJA OPASNO
Može iritirati kožu, izazvati alergije ili lišajeve, prouzrokovati posao. Može i nakon samo jednog kontakta izazvati trovanje. Može oštetiti ozonski sloj.

Izbegavati kontakt sa kožom. Upotrebljavati samo potrebnu količinu. Nakon upotrebe pažljivo zatvoriti.

Tablete za mašinu za pranje posuda, Sredstva za čišćenje, Sredstvo za dezinfekciju i beljenje

Upaljači za roštilj, ulja za lampu, sprej doze, rastvarači

VEOMA LAKO ZAPALJIVO
Može se zapaliti prilikom kontakta sa plamenom ili varnicom, kod udaranja, trenja, kontakta sa vazduhom ili vodom. Može isto da se zapali bez stranog delovanja u slučaju pogrešnog skladištenja.

Izbegavati kontakt sa kožom. Upotrebljavati samo potrebnu količinu. Nakon upotrebe pažljivo zatvoriti.

Vodonik-peroksid, sredstvo za beljenje

OKSIDIRAJUĆA SUPSTANCA
Može prouzrokovati ili ubrzati nastajanje požara. Prilikom požara oslobađa kiseonik, gašenje stoga moguće samo sa specijalnim sredstvima. Gašenje plamena nije moguće.

Držati uvek na rastrojanju od zapaljivih materijala. Držati spremne podesne sredstva za gašenje. Obratiti pažnju na temperaturu skladištenja. Nakon upotrebe pažljivo zatvoriti.

Nitroglycerin

EKSPLOZIVNO
Može eksplodirati u slučaju kontakta sa plamenom ili varnicom, nakon udaranja, trenja ili zagrevanja. Može u slučaju pogrešnog skladištenja i bez stranog delovanja dovesti do eksplozije.

Primenjivati samo od strane stručnjaka ili obučenog osoblja. Kod obucenog osoblja. Kod upotrebe pažljivo zatvoriti.

Boce napunjene propanom ili butanom, CO₂-boce za pripravljanje soda vode

GAS POD PRITISKOM
Sadrži zgasnute, ukapljene ili rastvorene gasove. Gasovi bez mirisa i nevidljivi gasovi mogu neprimetno da se oslobode. Posude sa zgasnutim gasovima mogu puknuti zbog vrućine ili izobiljenja.

Zaštititi od sunca, držati na dobro provetrenom mestu (ne u podrumu!). Nakon upotrebe pažljivo zatvoriti.

OPASNO ZA POVRŠINSKE VODE
Može oštetiti već u niskim koncentracijama akutno ili zbog dugotrajnog dejstva ribe, vodenе insekte i vodenе biljke.

Prilikom rukovanja uvek nositi rukavice i zaštitne naočare. Nakon upotrebe pažljivo zatvoriti.

NAGRIZAJUĆE
Može oštetiti određene organe. Može dovesti do neposrednog i trajnog oštećenja zdravlja, nastanka raka, oštetiti životinje, biljke i sve vrste organskog materijala.

Koristiti uz najveću oprezost. Nosit odgovarajući zaštitnu odeću kao što su rukavice i maska. Isključiti opasnost za neučesnike. Nakon upotrebe pažljivo zatvoriti.

ŠTETNO ZA ZDRAVLJE
Već mala količina može da dovede do teškog trovanja i smrti.

Nikada ne gutati, izbegavati sve nepotrebne kontakte, imati u vidu trajna oštećenja. Nakon upotrebe pažljivo zatvoriti.

Sredstvo za čišćenje rene, sredstvo za otklanjanje kamenca, sredstvo za čišćenje odvoda, jaki deterdženti, koncentrati za čišćenje

VEOMA TOKSIČNO
Može oštetiti teške povrede nagrizanju kože i očiju. Može rastvoriti određene materijale (npr. tekstil). Štetno je za životinje, biljke i sve vrste organskog materijala.

Prilikom rukovanja uvek nositi rukavice i zaštitne naočare. Nakon upotrebe pažljivo zatvoriti.

Otrov za miševe i pacove

Prva pomoć
U slučaju nezgoda sa hemijskim proizvodima

24-časovni broj službe hitne pomoći 145
Za manje hitne slučajeve birajte 044 251 66 66
Na internetu www.toxi.ch

→ Nakon prskanja u oči

- Oko odmah najmanje 10 minuta prati pod tekućom vodom; pri tome dobro otvoriti očne kapke.

→ Nakon gutanja

- Odmah pozvati broj službe hitne pomoći 145
- Ne izazivati povraćanje i ne uzimati nikavu tečnost bez lekarske upute (Tel. 145 ili kućni lekar)

→ U slučaju gubitka svesti

- Lica u nesvesti položiti na stranu, glavu pognuti nadole
- Uvek pozvati lekarsku pomoć
- Ne davati tečnost za piće
- Ne nateravati na povraćanje

→ Nakon udisanja

- Lice izvesti na svež vazduh; Oprez kod zatvorenih prostorija, silosa i jama. Spasilac ne sme biti doveden u opasnost.
- Umiriti pacijenta.

→ Nakon kontakta sa kožom

- Brzo skinuti ovlaženu odeću
- Pogodene delove kože dobro oprati pod tekućom vodom
- Kožu koja nije nagrijena temeljno očistiti vodom i sapunom

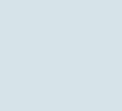
→ Prestanak disanja i cirkulacije krvotoka

- 144 alarmirati hitnu medicinsku pomoć
- Po potrebi otkloniti strana tela iz usta i grla (zubnu protezu, ostatke tableta, sadržaj kod povraćanja)
- Nikada ne gutati, izbegavati sve nepotrebne kontakte, imati u vidu trajna oštećenja. Nakon upotrebe pažljivo zatvoriti.
- Olabaviti odeću koja steže
- U slučaju prestanka disanja: Sprovesti veštačko disanje na najbolje poznati način (Pažnja: u slučaju trovanja cijanovodičnom kiselinom [miris gorkog badem] opasno je za pomagača veštačko disanje u prodajno mesto ili odlagati kao posebni otpad).
- Sredstvo za otklanjanje plesni, sprej protiv insekata, sredstvo protiv hemikalija u bazenu, motorna ulja
- U slučaju prestanka rada srca: Masaža srca od strane uvezbanih pomagača ili stručnjaka

Korisni pomagač za usput: mobilni App

Besplatni App sadrži sve što trebamo znati o novim znacima opasnosti i o rukovanju sa hemijskim proizvodima. Pored objašnjenja znakova, App daje informacije o pravilnom ponašanju u hitnom slučaju - uključujući i Buttons za direktno biranje broja službe hitne pomoći 145 (Tox-Centar).

Besplatan download u App-Store (Android i Apple): Novi App cheminfo sa direktnom funkcijom poziva hitne službe 145 na nemačkom, francuskom i italijanskom jeziku.

Impressum

Bundesamt für Gesundheit BAG (Savezni zavod za zdravstvo)
Izdavač: Bundesamt für Gesundheit BAG (Savezni zavod za zdravstvo)
U okviru zajedničke GHS-partnerske kampanje o odgovornom rukovanju sa hemijskim proizvodima u svakodnevniči: BAG, EKAS, SECO, BAU, BLW und SVV (Švicarski osiguravajuće društvo).
Datum objavljivanja: Decembar 2014. godine

Ova brošura se štampa na nemačkom, francuskom, italijanskom, engleskom, španskom, portugalskom, turškom, albanskom, srpskom (latinicom) i tamislom jeziku. Dodatne primerke ove brošure mogu se besplatno naručiti kod:
BBL, Verkauf Bundespublikationen, CH-3003 Bern
E-Mail: verkauf.zivil@bbl.admin.ch
www.bundespublikationen.admin.ch
BBL-Bro narudžbe: 311.784.ser
BAG-izdavački broj:
2014-VS-05 10'000ser

www.bag.admin.ch
www.bag.admin.ch